

LIÊN HIỆP CÁC HỘI UNESCO VIỆT NAM

FOUNDER

IN VIETNAM AND THE WORLD

CHÂN DUNG NHÀ SÁNG NGHIỆP VIỆT NAM VÀ THẾ GIỚI

1st

EDITION - LẦN ĐẦU TIÊN TẠI VIỆT NAM

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

MỤC LỤC

PHẦN 1: Những Nhà Sáng nghiệp nổi tiếng Thế giới 8

PHẦN 2: Những Nhà Sáng nghiệp Việt Nam Đương đại 56

AHLĐ TTND.GS.TSKH NGUYỄN TÀI THU	58	PGS.TS GVCC ĐÀO XUÂN CHỨC	225
AHLĐ NGND.GS.TS PHẠM GIA KHẢI	62	PGS.TS NGHIÊM NGỌC MINH	230
AHLĐ LÊ VĂN KIỀM	66	NGŨT.PGS.TS.GVCC PHAN HUY XU	235
AHLĐ NGUYỄN ĐĂNG GIÁP	80	PGS.TS.GVCC TRẦN VĂN HAI	239
AHLĐ LÊ VĂN TAM	82	PGS.TS NGUYỄN NGỌC MINH	243
AHLĐ LÊ CÔNG CƠ	85	PGS.TS NGUYỄN HỒNG THÁI	247
AHLĐ HUỶNH KIM LẬP	87	PGS.TS VƯƠNG ĐÌNH ĐƯỚC	250
AHLĐ HOÀNG ĐỨC THẢO	89	PGS.TSKH VŨ CAO MINH	253
AHLĐ TTND, THIẾU TƯỚNG HOÀNG KIỀM	92	THIẾU TƯỚNG PGS.TS TRẦN TRUNG TÍN	257
AHLĐ TRỊNH VĂN Y	97	TTND,PGS.TS TRẦN QUÝ TƯỜNG	260
AHLĐ GS.TS NGUYỄN VIỆT TIẾN	101	TTND,PGS.TS PHẠM DUỆ	264
AHLĐ NGUYỄN THANH LIÊM	104	PGS.TS HÀ VĂN PHÚC	269
AHLĐ NGUYỄN THỊ HOA LỆ	107	NGŨT.PGS.TS TRẦN NHƯ KHUYÊN	271
AHLĐ, DOANH NHÂN MAI KIỀU LIÊN	109	PGS.TS ĐÌNH TRỌNG THỊNH	275
GS.VS ĐÁI DUY BAN	112	PGS.TS NGUYỄN TIẾN DŨNG	279
GS.VS HOÀNG QUANG THUẬN	118	ĐẠI TÁ, PGS.TS NGUYỄN HOÀNG NAM	282
GS.TSKH TRẦN NGỌC THÊM	131	PGS.TS.NGŨT NGÔ ĐĂNG TRI	287
GS.TSKH NGUYỄN ĐỨC NGŨ	137	TTND.PGS.TS.BS LÊ CHÍ DŨNG	291
GS.TSKH TRƯƠNG QUANG HỌC	141	PGS.TS LÊ VĂN NĂM	294
GS.TS NGUYỄN NGỌC KÍNH	146	GS.TS ĐỖ NĂNG VỊNH	297
GS.TSKH HOÀNG VĂN KIỂM	149	PGS.TS NGUYỄN XUÂN KHIÊN	301
GS.TS.NGŨT PHẠM VĂN ĐIỀN	153	PGS.TS.TTƯT NGUYỄN TẮT THẮNG	305
NGŨT.GS.TSKH NGUYỄN SĨ MẢO	158	PGS.TS.NGŨT PHẠM VĂN LIÊN	307
GS.TS.BS. THÁI HỒNG QUANG	164	PGS.TS NGUYỄN TẮT VIỆN	310
GS.TS NGUYỄN THẾ HÙNG	167	PGS.TS.NGŨT ĐÀO DUY HUÂN	313
GS.TS.NGND NGÔ THẾ CHI	171	PGS.TS ĐỖ THỊ HÀ	317
GS.TS.NGŨT PHẠM VĂN ĐÌNH	177	NHÀ QUẢN LÝ ĐỖ HẢI LONG	320
GS.TS. GVCC CAO MINH CHÂU	179	TIẾN SĨ PHẠM S	326
NGŨT.GS.TS ĐẶNG ĐÌNH ĐÀO	181	PGS.TS ĐỖ THỊ HỒNG TƯƠI	332
NGND.GS.TS. CHU VĂN CẤP	185	TS NGUYỄN HỮU ĐỨC	335
GS.TS.TTND LÊ NGỌC THÀNH	189	TS NGUYỄN BÁ TRINH	339
GS.TS.BS NGUYỄN KHÁNH TRẠCH	194	TS.BS DƯƠNG VĂN TRUNG	343
GS.TS NGUYỄN ĐĂNG BÌNH	197	NKH.TS LÊ VĂN TUẤN	345
NGND.GS.TS HUỶNH VĂN MINH	200	TS VŨ VĂN BẰNG	351
GS.VS.TSKH.NGŨT ĐÌNH VĂN NHẢ	205	ĐẠI TÁ, TS LÊ ĐÌNH CƯƠNG	358
GS.TS.NGND TRẦN MẠNH BÌNH	209	TS TRẦN THÁI HOA	363
NGŨT.GS.TS BUI XUÂN CẬY	212	KỸ SƯ NGUYỄN VĂN ĐỨC	365
PGS.TS.BS TRẦN NGỌC LƯƠNG	214	TS HUỶNH CÔNG BÁ	368
NGŨT, PGS.TS NGUYỄN BÁ HIỀN	218	TS LÊ VĂN BẢNH	371
ĐẠI TÁ, PGS.TS HÀ HUY KẾ	222	NGŨT NGUYỄN PHÚ CƯỜNG	374

NHÀ GIÁO NGUYỄN HỮU DOAN	378
DOANH NHÂN TRỊNH VĂN QUYẾT	382
DOANH NHÂN, DƯỢC SỸ VŨ THỊ THUẬN	385
CEO NGUYỄN THỊ PHƯƠNG THẢO	392
ĐẠI TÁ, TS NGUYỄN TIẾN DŨNG	395
DOANH NHÂN NGUYỄN THỊ NGÀ	399

DOANH NHÂN TRƯƠNG GIA BÌNH	400
DOANH NHÂN LÊ THỊ THÚY NGÀ	402
TIẾN SĨ ĐỖ NGỌC CHUNG	403
DOANH NHÂN NGUYỄN THỊ CẨM LOAN	406
DOANH NHÂN VŨ THỊ TÚ UYÊN	409

PHẦN 3: Những Doanh nghiệp Việt Nam Tiêu biểu **412**

TẬP ĐOÀN FLC	414
CÔNG TY CP MÍA ĐƯỜNG LAM SƠN (LASUCO)	418
TẬP ĐOÀN VINGROUP	422
TẬP ĐOÀN VIETTEL	424
TẬP ĐOÀN DẦU KHÍ VIỆT NAM	427
CÔNG TY TNHH QUỐC TẾ UNILEVER VIỆT NAM	428
CÔNG TY CP ĐẦU TƯ THẾ GIỚI DI ĐỘNG	428
CÔNG TY Ô TÔ TRƯỜNG HẢI	431
CÔNG TY CỔ PHẦN HOÀNG ANH GIA LAI	433
TỔNG CÔNG TY VIGLACERA	435
TẬP ĐOÀN HÒA PHÁT	436
CÔNG TY TOYOTA VIỆT NAM	438
NGÂN HÀNG TMCP SÀI GÒN	439
CÔNG TY CỔ PHẦN SỮA VIỆT NAM (VINAMILK)	440
CÔNG TY CP TẬP ĐOÀN VÀNG BẠC ĐÁ QUÝ DOJ	441
TẬP ĐOÀN FPT	443
TẬP ĐOÀN GENUINE PARTNER - TỔNG CÔNG TY ĐỐI TÁC CHÂN THẬT	447
CÔNG TY CỔ PHẦN THƯƠNG MẠI KOVA	449
TỔNG CÔNG TY PHÂN BÓN VÀ HÓA CHẤT DẦU KHÍ	452
TẬP ĐOÀN KHÁCH SẠN A25	455
CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN KIDO	459
TÚI MÔI TRƯỜNG L'ECO – AN VẠN THÀNH	463
CÔNG TY TNHH CÔNG NGHIỆP NẶNG DOOSAN	465
CÔNG TY CỔ PHẦN VẬT TƯ – XĂNG DẦU (COMECO)	469
CÔNG TY CỔ PHẦN QUỐC TẾ SƠN HÀ	473
BỆNH VIỆN NỘI TIẾT TRUNG ƯƠNG	477
CÔNG TY CP KHU CÔNG NGHIỆP SƯỜI DẦU	479

PHẦN 4: Những Công trình Di sản được UNESCO công nhận **482**

GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm

Hành trình xây dựng và phát triển khoa học công nghệ thông tin Việt Nam

Con đường nghiên cứu khoa học là một hành trình dài với nhiều chông gai, thử thách. Chỉ có những con người tài năng, trí tuệ cùng bản lĩnh vững vàng mới có thể bước đi thành công trên con đường đó. Đối với GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm, ngay từ lúc thiếu thời đã lựa chọn cho mình nghiên cứu khoa học làm đích đến, cho dù có nhiều khó khăn, thác ghềnh chờ đợi ông và một điểm xuất phát không mấy thuận lợi. Tuy nhiên, khi đã lựa chọn, ông quyết tâm theo đuổi đến đích cuối cùng. Đây là lí do đem đến thành công trong sự nghiệp khoa học của GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm – người góp phần kiến tạo khoa học công nghệ thông tin nước ta.

Một thời không thể nào quên

GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm sinh ra và lớn lên trên mảnh đất Thăng Long – nghìn năm văn hiến. Từ nhỏ, ông đã được kế thừa truyền thống hiếu học của gia đình, dòng họ. Ngay từ khi còn bé, cậu bé Kiếm tỏ ra ham học và đạt được nhiều thành tích xuất sắc là con ngoan trò giỏi. Nhưng do hoàn cảnh gia đình khó khăn, ngày ngày cậu phải đi làm thuê đủ mọi công việc như cắt nút chai, bóc hành, bóc tỏi để phụ giúp bà ngoại kiếm sống. Năm 1965 đỗ thủ khoa vào lớp chuyên toán đầu tiên của Việt Nam, cậu bé Kiếm không được gọi vào học do lý lịch “có vấn đề”. Rồi như cơ duyên đã được định sẵn GS. Tạ Quang Bửu, Bộ trưởng Bộ GD & ĐT lúc bấy giờ – đã phát hiện và chỉ đạo đưa cậu bé Kiếm nhập học

lớp chuyên toán sau nửa năm khai giảng. Những tháng ngày vất vả vừa đi học vừa đi làm rồi cũng trôi qua. GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm đã tốt nghiệp xuất sắc lớp chuyên toán đầu tiên của Việt Nam. Tốt nghiệp lớp chuyên toán, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm được chuyển tiếp vào khoa Toán của trường Đại học Tổng hợp Hà Nội, thỏa lòng theo đuổi với những con số mà ông yêu thích từ nhỏ. Hoàn thành chương trình khóa học Toán với thành tích xuất sắc trong 3 năm, năm 1969, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm được chọn học tiếp chương trình đào tạo ngành khoa học máy tính đầu tiên của Việt Nam. Trong quá trình theo học và nghiên cứu, càng ngày ông càng say mê và càng bị sức mạnh lan tỏa của chiếc máy tính lô cuốn.

Năm 1971, sau khi tốt nghiệp ra trường, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm ước ao được về cơ sở nghiên cứu, giảng dạy, đứng lớp để truyền thụ những kiến thức mà mình đã học cho các thế hệ sau. Nhưng, ông lại được điều về công tác ở Tổng cục Địa chất. Như duyên nợ đã định, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm lại được phân công nghiên cứu mảng tin học ứng dụng của Tổng Cục. Trong thời gian công tác tại đơn vị, ông hoàn thành hệ chương trình tính trữ lượng khoáng sản, địa chất thủy văn, lập bản đồ chẩn đoán khoáng sản kim loại quý và có những trải nghiệm quý báu trong lĩnh vực địa chất. Với ông, “đó là khoảng thời gian không chỉ cho ông kiến thức, kinh nghiệm mà dệt nên những mối tình đồng nghiệp thâm giao”, rèn luyện phẩm chất của những con người địa chất vượt qua mọi gian khó khám phá những nguồn tài nguyên, vùng đất mới của Tổ Quốc. Điều này đã thể hiện rõ qua các công trình đi vào các lĩnh vực mới của Ông.

Sự kiện đánh dấu bước tiến trong cuộc đời và sự nghiệp của GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm là năm 1976, Cục máy tính điện tử được thành lập, ông được phân công đại diện Cục quản lý phía Nam gồm 26 trung tâm điện toán tại TP Hồ Chí Minh. Đây vừa là cơ hội để ông thể hiện những gì mình đã được học và nghiên cứu vừa là thách thức bởi ông còn quá trẻ so với trách nhiệm nặng nề được giao. Với tài năng, tâm huyết và sự phấn đấu không ngừng nghỉ, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm cùng các đồng nghiệp chèo lái “con thuyền” Cục máy tính điện tử phát triển không ngừng, để lại nhiều dấu ấn. Bên cạnh công tác quản lý của Cục, Ông còn là chuyên gia được phân công tiếp cận, tháo gỡ những vấn đề kỹ

GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm Ký kết hợp tác với Microsoft năm 2008

thuật phức tạp. Nổi bật nhất là sự kiện chiếc máy vẽ Benson. Đây là công cụ tin học hiện đại bậc nhất thời đó được chuyển về từ bên Pháp. GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm là người đầu tiên tiếp quản và lập trình để chiếc máy này đi vào hoạt động, tổ chức đào tạo hàng trăm cán bộ kỹ thuật khai thác tốt công cụ hiện đại này. Cũng trong thời gian công tác tại Cục, thêm một sự kiện quan trọng nữa gắn liền với tên tuổi GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm là ông là người đầu tiên được tiếp nhận công nghệ tin học viễn thám – một dự án công nghệ liên quan đến an ninh - quốc phòng. Cứ thế, niềm say mê trong ông ngày một lớn, ngấm vào máu ông. Ông dành phần lớn thời gian vào những công trình nghiên cứu đi tìm ứng dụng mới. Điều đó thật đáng trân trọng ở nhà khoa học lỗi lạc Hoàng Văn Kiếm

Sau thời gian công tác tại Cục máy tính điện tử, ông được cử giữ trọng trách ở Viện Tin học, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên TP.HCM, Trường phổ thông năng khiếu, Trung tâm phát triển Công nghệ thông tin Đại học Quốc gia, Trường Đại học Công nghệ Thông tin thuộc Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh. Dù ở

bất cứ cương vị công tác nào, ông luôn hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, để lại nhiều dấu ấn với những công trình nghiên cứu khoa học hữu ích, mang tính ứng dụng cao và đột phá trong lĩnh vực công nghệ thông tin.

Những công trình và dấu ấn tiên phong

Trong quá trình công tác, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm say mê nghiên cứu và công bố nhiều công trình có ý nghĩa lớn. Đó đều là những đóng góp quý báu của ông cho ngành khoa học công nghệ máy tính nước nhà. Có thể kể đến một vài công trình tiêu biểu như:

- GS.TS Hoàng Văn Kiếm là nhà Khoa học Việt Nam đầu tiên được mời làm cộng tác viên Khoa học Cao cấp tại Trung tâm Trí tuệ Nhân tạo Quốc tế (Tiệp Khắc). Tại đây, ông được giải thưởng của Viện Hàn lâm Khoa học Tiệp Khắc (1985).

- Ông chủ trì và trực tiếp xây dựng phần mềm ứng dụng đầu tiên của Việt Nam (ADOR) được chứng nhận đăng ký bản quyền và thương mại hóa ở Pháp và Đức (1990-1991).

- Ông chủ trì nhóm nghiên cứu đầu tiên ở Việt Nam ứng dụng trí tuệ nhân tạo, nhận dạng và xử lý ảnh trong một số lĩnh vực khoa học kỹ thuật, an ninh - quốc phòng (giải thưởng Khoa học Công nghệ Việt Nam năm 1999).

- Chủ trì đề án Đào tạo từ xa qua Mạng (nay là đào tạo Trực tuyến), xây dựng và đưa vào triển khai hệ thống đào tạo từ xa qua mạng của Đại học Quốc gia TP. HCM. Đã đào tạo hàng ngàn cử nhân và hàng trăm thạc sỹ tin học qua hệ thống này (giải thưởng Khoa học công nghệ Việt Nam năm 2000).

Không dừng lại ở những thành công kể trên, hiện nay GS.TSKH Hoàng Văn

GS.TSKH. Hoàng Văn Kiếm nhận Huân chương Lao động Hạng Ba năm 2005

GS.TSKH. Hoàng Văn Kiếm chụp ảnh lưu niệm Lễ phát bằng Thạc sỹ đào tạo qua mạng (đào tạo trực tuyến) năm 2009

Kiểm tập trung nghiên cứu xây dựng các Hệ thống thông minh và Tư duy sáng tạo, Giáo dục sáng tạo. Nhìn chung những công trình nghiên cứu của ông đều hữu ích và mang tính ứng dụng cao. Nó ghi nhận những đóng góp không ngừng nghỉ của GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm cho sự phát triển của khoa học công nghệ thông tin nước nhà. Mỗi lần nhắc đến ông, người ta hay nghĩ đến ông như vị giáo sư đáng kính, suốt đời cống hiến cho khoa học, là cánh chim đầu đàn của công nghệ thông tin nước ta.

Bên cạnh công tác nghiên cứu, ông còn tích cực tham gia giảng dạy tại các trường đại học, đào tạo nên nhiều lớp học trò ưu tú đang góp phần vào sự phát triển chung của đất nước. Đến nay, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm đã hướng dẫn thành công 17 nghiên cứu sinh với nhiều ứng dụng trong các lĩnh vực công nghệ tri thức, máy học, các hệ thống thông minh tạo ra các sản phẩm đầu tiên ở Việt Nam trong dịch máy Anh - Việt (TS. Đinh Điền), máy học chẩn đoán Virus (TS. Trương Minh Nhật Quang), xử lý ảnh (TS. Lương Chi Mai, TS. Ngô Quốc Tạo), nhận dạng (TS. Nguyễn Ngọc Kỳ, TS. Nguyễn Hồng Sơn)... Ông còn chủ trì đề án xây dựng và là Hiệu trưởng đầu tiên Trường Đại học CNTT tiên phong trong đào tạo CNTT ở Việt Nam. Ngoài ra, GS.TSKH đã xuất bản trên 20 sách, giáo trình, công bố 104 công trình nghiên cứu, trong đó có 17 bài báo khoa học và 16 báo cáo hội nghị và tạp chí chuyên ngành trong nước, 15 bài báo khoa học và 56 báo cáo hội nghị và tạp chí chuyên ngành Quốc tế. Ông chủ nhiệm thực hiện 6 đề tài cấp chương trình trọng điểm Quốc gia và chương trình cấp Bộ được đánh giá xuất sắc. Những con số này đã nói lên

GS.TSKH. Hoàng Văn Kiếm dự Lễ chuyển giao hệ thống truyền và lưu trữ dữ liệu, hình ảnh động qua vệ tinh cho tàu dịch vụ BV-96789TS năm 2017

tất cả tài năng và sự công hiến không tuổi của GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm.

Sự nghiệp của ông là hành trình dài với bao nỗ lực và phấn đấu không ngừng nghỉ. Ông không chỉ là nhà khoa học, nhà tri thức lỗi lạc, nhà quản lý tài ba, người chỉ huy quyết đoán mà còn là tấm gương sáng cho thế hệ trẻ học tập và noi theo. Như con tàu chỉ biết lao đi để về đích, cần mẫn cống hiến không ngừng nghỉ. Năm 1996, GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm vinh dự được nhà nước phong tặng học hàm Giáo sư Tin học và nhiều giải thưởng cao quý khác.

Những thành tích, khen thưởng về Khoa học - Công nghệ

- 1 Giải thưởng Viện Hàn lâm Khoa học Tiệp Khắc (1985)
- 2 Bằng khen của Ủy Ban Khoa học Kỹ thuật Nhà nước (1990)
- 3 Giải Nhì giải thưởng Khoa học và Công nghệ Việt Nam VIFOTEC (1999)
- 4 Giải Ba giải thưởng Khoa học và Công nghệ Việt Nam VIFOTEC (2000)
- 5 Huân chương Lao động Hạng Ba của Chủ Tịch nước (2005)